

8.

ACC. N:R M. 16484:1-20.Landskap: SkåneUpptecknare: J. Guber-Davidson

Härad: _____

Berättare: And. Fagerström, R. dermansonSocken: Lunds stadBerättarens yrke: malareUppteckningsår: 1965Född år 1907 i VarbergFOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Stadstraditioner I s. 1-20.

LUF 126
a-5

Skriv endast på denna sida.

8. A. Fagerström
07

FOLKLIVSARKIVET

FINNGATAN 8

Gerber - D

20 h s

LUND

Eg. Post 2-5-7

Alinder 8-9

12-14

~~17-18~~

8.)

ACC. N:R M. 16484:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Åxel Fagerströms minnen från barn-
domen sträcker sig tillbaka i tiden
upp från första världskriget han
levde i Vöden + till sitt giftermål
1928, Åkerman var Trädgårdsgatan 7

Fagerman var vad som allmänt
kallades grovbetare och sysslade
med byggnadsarbete. Fagerström
kunde inte skriva mycket om sin
fars arbete han levde aldrig
in det hemmet. Arbetsgivaren var
byggnadsmästare Wilke. Arbetsorten
föreskann om och då. Fagerman
kunde aldrig utarbete och
modern arbetade aldrig borta utan
stött hemmet. Fader var ej
+ Fagerström är född i Värmland men flyttade till Vöden vid 42 års ålder

fästigt med min kamrater. De
gick aldrig ut på väg utom
träffades! alltid hemma hos
någon som ett glas today - det
skedades inte glogg på den tiden!
Dagen var alltid vädningen under
vintern var man hemma. Fästerna
var färdigstärkingsarbeten.

Barnen kunde tjäna en extra-
kant genom att sälja godis
under vintern (se nedan!)

Familjen kunde trots de stora
krigstiden klara sig på fästerna
bör. Vården varken blev barnen
bevärade igen på vinteren.

Det var på Trädgårdsgatan 7

i huset var ett buggare inrymt
något större hela fartygshuset
tillhörde Jöns Elsson. I huset
bodde maller från familjen
Fagerströms hade två rum och
ett litet kök med stek och
vatten samt vatten. Samman-
slutad i "motaljösser" + en dags
kamin. I denna fartygshuset fanns
el. Jöns man hade skrivit och
in det innera köket bit ut
skann hade man el. lampor under
hela köket. Området botten
I rådgivargatan hade inte, för el-
installering utan fick användas
fartyglampor. En mitter var
det buffen som var framt och
+ eldaden upp med "sprinkler" höjdes färdig i botten 17 är ut

den förmodade man fingerstinet
Varens familj hade sin riken
att röta, händelser, hade
man ställda köpte man
som vi var man kallad Eden
som bodde på Prinsengatan. Den
kända bilden i denna och
var förstås hade han varit i
Eden och hade med övriga
till den som skulle ställa dem
in medade man på gator
och städer som på.

På gatorna stod ett stort bygg-
nads företag av byggnads.
Byggnads hade ett hantel och
vagnar. In mellan hade varens

rika st på den omgivande lands-
byggsd. De övriga fyra vilde
i staden. Byggsd. om krets
och om tog upp byn.

Nattvillningen prignas i
kretsens st. Den är
samma till. Morgonmat
och mat. På morgonen kaffe
och morgon till matet
och som folk man i st. Väg
med omgivning om st. upp på
middagstiden. Ingen
alltså hem till middag. Vid
fyra tiden st. kvällen om
borta av st. man kunde man-
na för: vatten förskundan

gärna körtvätt (som mildas i källan
och säljs vitt på torget var som
förbindet) Klampen brödroppor
(skalbar mjöta i mjödricka med
en matorätt med citron) För
och för säljs och säljs potatis
var man brygger säljs som körs
rätter. Vid slutet av kvällen at
man som förklarar. Någon
regelbundet återkommande vitt
förekom inte. Man komnade i
värmda köken. Och såsom fanns
i varje gathörn. På fredagen
närhelst som betalde man allt
man köpt under veckan. Det
höjdes av alla på Ringen (Arkivar-
nas sagor Rådgatan (Högatan)

Ringen kallades det mellan bröd-
utskäraren ringde i en klocka
när han stängde stamfön portar-
na. Efter beringen var 10%.

Kommorring förkom inte alls.
De faderen i en tid under något ut-
förde arbete på handtmanne hvar
stoppade den kommanne fulla med
nå som modern gjorde på hand-
kornen och därifrån betydde ut till
bröd. Det förkom även att man
gick ut på fästen för att rycka
ut. Ibland portade man även till
kaffe.

På måltiderna hade för och
mer man gjort plats för intressant
annan mellan kommanne och mig

var de ville. Det var ganska
vanligt att alla åt samtidigt
på bordet hade man valdsk.

Vid bindningen bjöd man inte
på något kaffe utan först en
maträtt av någon kaffe. Det
var vanligt på bindningen man
serverade sprit (skänning)

Varje år helgagar gick man
tjoffar. Det var först med
konfirmerationen man gick bortym
med de första långspörarna och
de första skorna! På bordet
ande man studenternas utvalda
viner m.m. (se nedan!) För hade
ibland hatt ikläm som mottogade
+ Men hatt var stor med två långa vilar

vid finare tillfällen annan gode
som alltid i skolett. Ungdomen
var helt intresserad av nyheter
moderspråk som ett skönt begrepp.
- Närman kallade sin förälder
för mamma och pappa (hade
de varit sig på som som från
Väborg) och de blev mycket
retade av sina berättelser som alla
kunde mer och för. Att om
sin förälder rigade man
inte. Närman kallade sin mamma
för Fagnstorn medan denna
kallade sin dotter vid för-
namn. Närman skötte barnen
helt och hållet som alla
skolett ut mycket vilket fadern

aldrig gjorde. De större nybörarna
fick till en hand om de yngre

På kvällarna lärte ungarna sina
låtar och fick sedan gå till sångs
föreläsningarna lärte bildning (Arbete)
och hade inget annat att göra tiden.

På lördag och söndagar var
man hemma på gården

Som om nämnts utgickes fadern
med sina arbetskommiter. De de
var hemma hos faderns gäst-
man bort (Jorden rent aldrig
hemma) och de fick vara för-
tjänade om med. Hemma hade
toddag. Gång bildning bland ungarna 10

förskam inte. Skagmål var mycket
starkt. Det ständiga målet
var måndags tillställningarna i
Folkets Park. De var speciellt
ordnade för barnen. När
jag med mig de barn som
ville gå, såg de barn som hade
barn med Primus kött potatis
och spiken till. Efter skolan
kom de äldre barna dit
och var färdiga efter arbetets
slut. Vårit hemman och trötta
mig kom även han dit. Och då
stod man fast på Primus kött
och åt middag. För barnen
var många bräder och gräslåtar
där man kunde sitta och komma

småbarn mig och tog fram min bort-
lek. Västert var man inte hemma
förrän vid över tiden.

Fagnström gifte sig 1928 i Dom-
kyrkan och flyttade först till sin
föräldrahemmet. Efter någon var
det middag i föräldrahemmet med
mat kaffe och sen. Fagnström
lärde för "gamla brudarna" i Försam-
lingens hemmet. Konfirmations i Dom-
kyrkan skriftet fick man blanda
och många konfirmationskort
och prinsen fick man en Bibel.
Hemma var det kaffesjudning
först för de äldre namn för
(konfirmations-) barnen.

Förminn med blyt om två såts
guldringar vid vigseln fick fram
en ring till vordan som den
fjärde. Bruden och midskyn
helt skänds.

Värdet varade man in
red. Föreläsning gjorde vintu
vill. Fagnation om som var alltid
ute med kornets vingar och
pangade hemmavärda smittor
(vagnlar med buntar av vasssticker
som mände en)

Första vintern till mig några-
nom att man fick ständiga
bollar var, i dag.

Valborgsmässoften var man i

huvudsakligen de som studenternas ut-
tryck under mässan. Den mestade
men redan dagligen.

I maj var demonstrationer
i vilket faders alltid deltog
medan han nu varit med
någon gång. Alla full var där
många kvinnor i tåg. Det
här i Folkets Park!†

Under mässan tog man tåg
till Sölvesborg. Det var som
många människor som varit i staden.
Vid middagen hade varje
gäst en middagssting och
hela familjen gick från gård
till gård och såg på mässan.
Det var så bra som hemma

† Engeström såg denna dag arbetet på Sullis.

och hade utfärd. Att bliva en
julekni i torget som långt
förr i tiden. Därför gyller för-
som inte.

Fagerström fick genomskansat
och då anlitades. Läkare och
denne blanda sig Fagerström genom
tänk var en kraftig viskling.
Barnen föddes inte hemma

hemmet, utan alla andra
hem, var överfulla av sköterskor
(sängare) och på gårdens gräsmå-
rätt stora som ventiler. På min
fråga om myndigheterna be-
talade för dessa rätt stora
Fagerström att det var på betalt
18 öre per st men som före aldrig

att en fröls att de kunde upp
nåa jaktbyten.

Att gammal bodades man det
gick man inte. På lördagarna
bodade man i en baka i köket.

Börst en fattighuset var mycket
stort. Engeströms begärde det blading
sina inkomster framförde man till
ordf. i fattighuset Johan Persson.
Att gamla gammal ingen organi-
serad hjälp. En de inte kunde
blåsa en baka kunde de
antingen komma på fattighuset
riktet var det sandigaste. Men
den rika hjälp och drickaren
en drickaren.

Någon gemensam egendom hade
man inte. När de första prepara-
tor affärerna öppnades blev man
medlem för 20 kronor. Detta betydde
att beträffande steg igen.

Fadern gick med i fiske- och begräv-
ningskassa omkring 1960. Den var inte
organiserad av arbetarna utan
av motståndet till staten. Fadern
var en av stjärnorna i fiskeförväringen
hela ungdomstiden och var medlem
och hade tidningsarbetet.

Faderen kan inte minnas mig
att man pratat politisk hemligh.

Man gick aldrig i kyrkan
lite inte efter eller förbättra
och använde man sig av kyrkan

vid dets bekräftation etc. Någon
särskild inställning till kyrkan
och präster hade jag inte.

Att förstås kom efter den
största stormen var aldrig mi-
tal. Det är främst den största
stormen som vi tvingas tillgripa
tills den man själv hjälps
med ypperst. Föräldrar
utövade ingen påverkan i det fallet.

Om enda samhällsgrupp man
hade en alldeles utpräglat iakt
om var studenterna. De annars var
arkaner, som kunde göra precis
vad som helst och göra det.

I studenterna var det aldrig någon
tydlig intresserad inställning till mig.

+ Främst gick den till utställning och skulle där stå på.

folk mth i stor mängd i Åke Hans
trädgård. Promenadersträket var
fullt och där promenades det
stora folk som jag alla
småbarnsläro. När Hennes
små barn kom i början
så gick alla som varit
fört försumbarheterna
de fick inte vara ute efter
det skolorlaget. Och då som
barnen till fullt för att kom-
trollera. I maj var fullt
tänkt av folk laget av kom-
fatti

När både i stor mängd i Nöden
privat i Högstads- och i Maria-

gatorna. Sin yngsta hade de
en Maria-gata! De fört äro
minns Fagnström som rubiner
utifrån skätsning (stora stora
bedrömming) en djup, mest kalbarn
och den stora förbjöds snart.
Fagnström brukade hjälpa sin
familj att låta en tända
gata när judarna under
krigstiden skulle komma in från
(stort gäddan) För detta kom de
som för en ö öring vilket var
mycket pengar. Förhållandet till
judarna var att alla borta de
valde sig inte på minsta vis.